

Asia: VN/1972/2020

Lausuntopyyntö luonnoksesta valtioneuvoston koulutuspoliittiseksi selonteoksi

Lausunnonantajan lausunto

Yleiset selontekoa koskevat kommentit

120 OP - ILMAN TYÖKOKEMUSVAADETTA

Uusien toimintamallien osalta Satakunnan ammattikorkeakoulu pitää tärkeänä, että ammattikorkeakouluille luodaan mahdollisuuksia monipuolistaa toimintaansa mahdollistamalla 120 op laajuisten ylempien tutkinto-ohjelmien toteuttaminen. Ylemmissä amk-tutkinnoissa työkokemuksen vaatimus pitää poistaa.

JATKUVA OPPIMINEN

Satakunnan ammattikorkeakoulu katsoo, että parlamentaarisesti valmisteltu jatkuvan oppimisen uudistus sisältää Valtionneuvoston raportin perusteella monia hyviä kehittämislinjauksia, kuten ohjauksen kehittäminen ja ennakoitiedon parempi hyödyntäminen alueellisessa yhteistyössä. Koulutusorganisaation kannalta on eduksi saada parempaa tietoa vaikutusalueen työorganisaatioiden ennakoituista osaamistarpeista, joihin vastaamiseksi pitää olla resursseja.

Aliedustettujen ryhmien saaminen tarkoituksenmukaisten osaamisen kehittämisen toimenpiteiden piiriin on oikeutettu huoli ja ansaitsee omat toimenpiteensä, mutta koulutuksen kasautuminen ei ole sille vastakohta tai syy. Asiantuntijoiden tulee hankkia uutta osaamista Suomen kilpailukyvyn säilyttämiseksi. Tämä voi vaatia jopa uutta tutkintoa.

Aikuisopintotukijärjestelmää pitää kehittää vastaamaan koulutustavoitteita.

VIRKAMIESRUOTSI

Virkamiesruotsin suorittaminen ei ole kaikilla ammattialoilla välttämätöntä, tästä syystä se pitää tehdä vapaaehtoiseksi. Vapaaehtoisuus on pitkälti jo toteutunut toisen asteen oppilaitoksissa.

LISÄRESURSSIT UUSILLE TAVOITTEILLE/VAATIMUKSILLE

Satakunnan ammattikorkeakoulu pitää koulutuksen määrälliseen lisäämiseen, joustavuuden kasvattamiseen ja kansainvälistymiseen liittyviä tavoitteita kannatettavina. Kasvavien tavoitteiden vaatimat lisäresurssit pitää osoittaa korkeakouluille.

Kommentit lukuun 2. Visio/tavoitetila – koulutus ja tutkimus kohti 2040-lukua

Satakunnan ammattikorkeakoulu pitää visiota oikeansuuntaisena ja haastavana sekä edellyttää että toimijat saavat tarvittavat resurssit sen toteuttamiseen toiminta-alueillaan. Tehostaminen ei riitä visioiden toteuttamiseen. Koulutuksen toimenpiteiden toteuttaminen yksin rakenteita kehittämällä ja toimintaa tehostamalla ei mahdollista koulutuspoliittisessa selonteossa asetettujen tavoitteiden saavuttamista ilman nykyisen tasosta suurempaa taloudellista panostusta koulutukseen.

Kommentit lukuun 3.1 Varhaiskasvatus sekä esi- ja perusopetus

Selonteossa esitetty huoli varhaiskasvatuksen kelpoisen opetushenkilöstön riittävydestä ei ratkea yksin yliopistojen varhaiskasvatuksen opettajakoulutuksen laajentamisella. Varhaiskasvatuksen sosionomeille tulisi palauttaa varhaiskasvatuksen opettajan pätevyys ja mahdollisuus edetä päiväkodinjohtajan tehtäviin, jolloin voitaisiin varmistaa varhaiskasvatuksen kelpoisen henkilöstön riittävyttä koko maassa.

Kommentit lukuun 3.2 Toinen aste

(ei lausuttavaa)

Kommentit lukuun 3.3 Korkeakoulut

Satakunnan ammattikorkeakoulu pitää luvussa esitettyjä koulutuksen määrälliseen lisäämiseen, joustavuuden kasvattamiseen ja kansainvälistymiseen liittyviä tavoitteita kannatettavina. Kasvavien tavoitteiden vaatimat lisäresurssit pitää osoittaa korkeakouluille.

Kansainvälisten osaajien maahantuloa pitää helpottaa.

Virkamiesruotsin suorittaminen ei ole kaikilla ammattialoilla välttämätöntä, tästä syystä se pitää tehdä vapaaehtoiseksi. Vapaaehtoisuus on pitkälti jo toteutunut toisen asteen oppilaitoksissa.

Uusien toimintamallien osalta Satakunnan ammattikorkeakoulu pitää tärkeänä, että ammattikorkeakouluille luodaan mahdollisuuksia monipuolistaa toimintaansa mahdollistamalla 120

op laajuisten ylempien tutkinto-ohjelmien toteuttaminen. Ylemmissä amk-tutkinnoissa työkokemuksen vaatimus pitää poistaa.

Suomi tarvitsee kaikki lahjakkuudet käyttöönsä. Tämän vuoksi ammattikorkeakouluissa suoritettujen tutkintojen jälkeiset jatko-opintoväylät on selkeytettävä tohtorikoulutukseen asti niin, että pitkiä opintopolkuja ja päällekkäisyyksiä voidaan karsia.

Alueellisia uusia rakenteita voitaisiin kehittää myös ammattikorkeakoulujen ympärille esimerkiksi ohjaamalla yliopistokeskusten hallinnointi ammattikorkeakoulujen hoidettavaksi. SAMK näkee positiivisia alueellisia kokeilumahdollisuuksia yliopistokeskusten ja ammattikorkeakoulujen yhteistyölle. Synergiaetuja olisi saatavissa esimerkiksi alueellisesti vahvojen ammattikorkeakoulujen koordinoitussa suhteessa pienillä resursseilla toimivia yliopistokeskuksia.

Kommentit lukuun 3.4 Tiede ja tutkittu tieto

(ei lausuttavaa)

Kommentit lukuun 3.5 Vapaa sivistystyö

(ei lausuttavaa)

Kommentit lukuun 3.6 Jatkuva oppiminen – työuran aikainen oppiminen

Satakunnan ammattikorkeakoulu katsoo, että parlamentaarisesti valmisteltu jatkuvan oppimisen uudistus sisältää Valtionneuvoston raportin perusteella monia hyviä kehittämislinjauksia, kuten ohjauksen kehittäminen ja ennakoititiedon parempi hyödyntäminen alueellisessa yhteistyössä. Koulutusorganisaation kannalta on eduksi saada parempaa tietoa vaikutusalueen työorganisaatioiden ennakoituista osaamistarpeista, joihin vastaamiseksi pitää olla resursseja.

Aliedustettujen ryhmien saaminen tarkoituksenmukaisten osaamisen kehittämisen toimenpiteiden piiriin on oikeutettu huoli ja ansaitsee omat toimenpiteensä, mutta koulutuksen kasautuminen ei ole sille vastakohta tai syy. Asiantuntijoiden tulee hankkia uutta osaamista Suomen kilpailukykyyn säilyttämiseksi. Tämä voi vaatia jopa uutta tutkintoa.

Aikuisopintotukijärjestelmää pitää kehittää vastaamaan koulutustavoitteita.

Kommentit lukuun 3.7 Opetus-, ohjaus- ja muu henkilöstö

Pätevyysvaatimuksia tulee tarkistaa siten, että amk-sosionomien työskentely varhaiskasvatuksen tehtävissä on nykyistä laajemmin mahdollista.

Kommentit lukuun 3.8 Taide- ja kulttuurikasvatus ja -opetus ja taiteen perusopetus

(ei lausuttavaa)

Kommentit lukuun 3.9 Opintotuki

Tarkasteltaessa opintotuen käyttöä jatkuvan oppimisen edistämiseen tulee ottaa tarkasteluun nuorten avoimessa korkeakoulussa päätoimisella volyyymilla tekemät polku-/väyläopinnot, joihin nyt ei ole asiallista tukiratkaisua.

Kommentit lukuun 3.10 Ruotsinkielisen koulutuksen tilanne, tavoitteet ja toimenpiteet

(ei lausuttavaa)

Kommentit lukuun 3.11 Maahanmuuttajataustaisten oppiminen ja oppimispolut

Maahanmuuttajataustaisten osalta ns. virkamiesruotsin/-suomen vaatimisesta on nähdäksemme syytä käytännössä luopua (vapauttaa pääsääntöisesti) ja suunnata oppijan voimavarat alakohtaisesti riittävän käytännön kielitaidon hankkimiseen ja yhteisölliseen integroitumiseen.

Kommentit lukuun 4. Koulutus- ja tutkimusjärjestelmän tilannekuva ja keskeiset muutostekijät. Pyydämme tarvittaessa kirjaamaan vain tiiviin yleisen lausunnon luvusta ja yksityiskohtaisesti vain tärkeimmät kommentoitavat tai mahdollisesti puuttuvat asiat

(ei lausuttavaa)

Multisilta Jari
Satakunnan ammattikorkeakoulu

Kiuru Anneli
Satakunnan ammattikorkeakoulu - Jari Multisilta, rehtori